herpy

GEKKOER

Underwoodisaurus seorsus

Underwoodisaurus seorsus er en slank, nattaktiv bakkegekko fra fjellkløftene i Hamersley Range i Pilbara i Vest-Australia, rødbrun med spredte lyse knopper og en lang, spiss hale. Arten ble først beskrevet i 2011, er sjelden og kjennes bare fra et lite område.

Familie: Carphodactylidae Engelsk: Pilbara barking gecko Publisert 16. november 2026

FAKTABOKS

DYRET

Voksenstørrelse	**8-10 cm** snute-kloakk-lengde
Levealder	**10-15 år**
Aktiv	**Om natten**
Levevis	**Klippelevende og bakkelevende**
Biotop	**Halvørken og klippeterreng**
Vanskelighetsgrad	**Øvet**

STELL

Min. terrarium	**60 × 40 × 30 cm** L × B × H for 1 voksent dyr
Temperatur, dag	**22-26 °C**
Varmeplass	**28-32 °C**
Temperatur, natt	**15-20 °C**
Luftfuktighet	**30-50 %**
UVB	**Valgfritt** Ferguson-sone 1
Kosthold	**Insekter**
Holdes	**Alene**

AVL

Formering	**Eggleggende**
Kullstørrelse	**1-2 egg**
Inkubasjon	**58-65 dager** ved 27-29 °C

VERN OG PAPIRER

CITES	**Liste III**
EU-vedlegg	**Vedlegg C**
IUCN	**Livskraftig (LC)**

Om arten

Underwoodisaurus seorsus er en nattaktiv gekko med stort, trekantet hode, lang snute og lange, slanke bein og tær. Grunnfargen er lys til mellombrun med et rødlig skjær og mange små, lyse knopper som danner uregelmessige tverrbånd, og over nakken løper et smalt lyst bånd. Hodet er nesten uten tegning, og buken er lys og umønstret. Ungene er mørkere enn de voksne.

Voksne dyr måler 8-10 cm fra snute til kloakk, og de største dyrene er hunner. Den opprinnelige halen er 78-95 % av kroppslengden, bred ved roten og gradvis tilspisset mot en fin spiss. Den er mørk rødbrun med fem brutte, lyse bånd. Halen kan kastes av og vokser ut igjen, men en ny hale er mer marmorert og uten de regelmessige båndene. Vekten er ikke dokumentert, og levealderen er ukjent; 10-15 år er lånt fra *Underwoodisaurus milii*.

Arten ble beskrevet i 2011 av Paul Doughty og Paul Oliver. Til da ble dyrene fra Pilbara regnet til *U. milii*, men *U. seorsus* er langt slankere, har lengre snute, bein og tær og en enklere tegning. Artsnavnet *seorsus* betyr adskilt og viser til de mer enn 450 km som skiller den fra de nærmeste bestandene av *U. milii*.

Utbredelse og leveområde

Underwoodisaurus seorsus kjennes bare fra Hamersley Range i Pilbara i Vest-Australia: fra nord for Tom Price i den vestlige delen av fjellkjeden til West Angelas nær Newman i sørøst. Typelokaliteten er Packsaddle Range, 638 meter over havet. Funnene ligger i 580-860 meters høyde.

De nærmeste bestandene av *Underwoodisaurus milii* lever omkring 450 km mot sørøst ved Wiluna og 600 km mot sørvest ved Shark Bay. Utbredelsen er liten, og arten er bare kjent fra få dyr.

> **Naturlig utbredelse:** Australia.

LEVEOMRÅDE

Underwoodisaurus seorsus er bare funnet i fjellterreng i Hamersley Range, blant annet i kløfter og juv og under fjellplater. Plantedekket er lavt og spredt: små eukalyptustrær, lave akasiekratt og spinifex-gresstuer. Klimaet i Pilbara er varmt og tørt med regn om sommeren. De dype fjellkløftene i fjellene er kjøligere og fuktigere enn slettene rundt, og arten lever trolig nettopp der som en isolert rest av en engang mer utbredt bestand. De lange beina gjør den trolig til en god klatrer i fjellet.

Stell

TERRARIET

Det finnes bare lite kunnskap om stell av *Underwoodisaurus seorsus*. Tallene her er lånt fra den bedre kjente slektningen *Underwoodisaurus milii*, som har samme størrelse og også ofte lever mellom stein.

Et voksent dyr skal ha et lavt terrarium på minst 60 × 40 × 30 cm (lengde × bredde × høyde). Bunnarealet betyr mer enn høyden, men flate steiner i flere lag gir plass til å klatre. Hold dyrene enkeltvis; skal en hann og en hunn gå sammen, må terrariet være større, og hvert dyr skal ha sitt eget skjul.

Bunnsubstratet er en blanding av fint sand og litt leire eller jord i et lag på 3-5 cm, så skjul og hull holder formen. Gi minst to skjul med én åpning, ett i hver ende, og et fuktskjul med lett fuktig sand eller mose. Flate steiner, korkbark og leirskår gir et fjellaktig uttrykk. Steiner skal stå direkte på bunnen av terrariet, så de ikke velter når dyret graver. Lokket må slutte tett, og ventilasjonen skal være god.

TEMPERATUR

Hold bakgrunnen på 22-26 °C om dagen og et varmt sted i den ene enden på 28-32 °C. Om natten kan temperaturen falle til 15-20 °C.

Varm nedenfra med en varmematte under den ene enden, styrt av en termostat, og mål med et digitalt termometer ved bunnen. Lamper ovenfra er ikke nødvendige. En kjøligere periode om vinteren med kortere dager er trolig til gavn, men er ikke dokumentert for arten.

Les mer: Varme og temperatur

LUFTFUKTIGHET OG VANN

Hold terrariet tørt ved en luftfuktighet på 30-50 %. Sprøyt én eller to ganger i uken, og la overflatene tørke igjen. Det skal alltid være ett fuktig skjul med lett fuktig sand eller mose, så hudskiftet går lett. En lav skål med friskt vann kan stå framme, men mange gekkoer drikker heller dråper fra vegger og skjul.

Les mer: Luftfuktighet, sprøyting og ventilasjon

LYS OG UVB

Arten er nattaktiv og trenger ikke sterkt lys. UVB er valgfritt; et svakt UVB-lys, tilsvarende Ferguson-sone 1, over en del av terrariet kan brukes når det er rikelig med skjul, så dyret alltid kan gjemme seg for lyset. Hold 12 timers lys og 12 timers mørke.

Les mer: Lys og UVB

FÔRING

Arten lever utelukkende av insekter og andre små leddyr. Gi sirisser, små kakerlakker og soldatfluelarver som grunnfôr og en gang imellom melormer eller voksmøllarver. Byttet må ikke være bredere enn avstanden mellom dyrets øyne, og insektene skal ha fått næringsrikt fôr det siste døgnet.

Unger får små insekter hver dag eller annenhver dag, og voksne får fire-fem insekter tre-fem ganger i uken. Pudre insektene lett med kalk med D3-vitamin og gi et multivitamin én gang i uken. En fyldig hale viser at dyret får nok; er halen tynn, skal det ha mer, og er den svært bred, skal det skrus ned.

Les mer: Fôrdyr: hold og avl Les mer: Kalk, vitaminer og tilskudd

ATFERD OG HÅNDTERING

Atferden er ikke beskrevet for *Underwoodisaurus seorsus*. Behandle dyret som et dyr å se på heller enn å ha på hånden. Hold håndteringen kort og tett over bunnen, og ta det ikke opp om dagen, når det sover.

Halen kan kastes av, så ta aldri tak i den. *Underwoodisaurus milii* reiser seg, sperrer opp munnen og gir lyd fra seg når den føler seg truet; om *U. seorsus* gjør det samme, er ikke dokumentert.

Avl

KJØNNSMODNING OG KJØNNSBESTEMMELSE

Alder og vekt ved kjønnsmodenhet er ikke dokumentert. Hannene har en tydelig bule ved halerota og 11-13 forstørrede spore på hver side av halerota, mens hunnene har 4-6. Ingen av kjønnene har porer foran kloakken. Vent med å sette en hunn i avl til hun er utvokst og i god hold.

PARRING

Avl er ikke beskrevet for arten. Hos *U. milii* settes den i gang av en kjøligere vinter med kortere dager etterfulgt av varmere og lengre dager. Sett hunnen sammen med hannen i et romslig terrarium med mange skjul, og skill dem hvis det oppstår uro.

EGGLEGGING OG KULL

Arten er eggleggende, men kullstørrelse og antall kull er ikke dokumentert. *U. milii* legger 1-2 egg om gangen og flere kull i løpet av sesongen. Sett inn en eggleggingskasse med fuktig sand eller sphagnum, for eksempel en plastboks med hull i lokket, og gi hunnen rikelig med kalk og insekter.

INKUBASJON

Flytt eggene forsiktig til en liten boks med fuktig vermikulitt eller perlitt uten å vende dem, og rug ved 27-29 °C. Klekketiden er ikke dokumentert; hos *U. milii* klekkes eggene etter 58-65 dager ved disse temperaturene. Om temperaturen bestemmer kjønnet, er ikke undersøkt.

OPPDRETT AV UNGER

Hold hver unge for seg i en liten kasse med fint sand, et lite skjul og et lett fuktig hjørne ved samme temperatur som de voksne. Gi små insekter hver dag, pudret med kalk, og vei ungene jevnlig.

Helse og vanlige feil

Det er ikke beskrevet sykdommer hos selve arten. De typiske problemene hos nattaktive bakkegekkoer fra tørre områder er:

- For mye fuktighet, som gir sopp og hudproblemer. Hold terrariet tørt med ett fuktig skjul.
- Hudrester på tær og halespiss hvis det fuktige skjulet mangler.
- For lite kalk, særlig hos unge dyr og eggleggende hunner. Pudre insektene.
- Stress fra sterkt lys eller for mye håndtering, som kan gi manglende appetitt.

Et friskt dyr har klare øyne, en fyldig hale og er aktivt om natten. Søk veterinær med erfaring i krypdyr hvis dyret går ned i vekt, ikke spiser på flere uker eller virker slapt.

Spør alltid dine kloke bekjente

Veiledningen er et godt sted å begynne, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskjellige, og mye av det viktigste lærer man av dem som har holdt arten i årevis. Snakk med en oppdretter, en erfaren holder eller en veterinær med kunnskap om krypdyr og amfibier før du skaffer deg dyret - og igjen hvis noe virker galt.

Hele veiledningen med kart og oppdateringer: herpy.org/no/gekkoer/underwoodisaurus-seorsus